

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.)

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2012 r.

sprawy **K. D.**

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 1 września 2011 r.,

utrzymującego częściowo mocy wyrok Sądu Rejonowego

z dnia 30 maja 2011 r.,

na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. oraz art. 636 § 1 w zw. z art. 518 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. zwolnić skazanego K. D. z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W kasacji obrońcy skazanego K. D. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 1 września 2011 r. utrzymującego częściowo w mocy wyrok Sądu Rejonowego z dnia 30 maja 2011 r., skazujący K. D. za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę trzech lat i trzech miesięcy pozbawienia wolności, zarzucono następujące naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego przez Sąd odwoławczy:

- 1) „rażące naruszenie prawa materialnego: art. 233 § 1 k.k.”;
- 2) „rażące naruszenie prawa materialnego – art. 280 § 1 k.k. przez błędne zastosowanie tego przepisu do stanu faktycznego sprawy, które miało istotny wpływ na treść wyroku”;
- 3) „istotne naruszenie przepisu art. 439 § 1 punkt 7 k.p.k., skutkujące uchylenie zaskarżonego wyroku”;
- 4) „istotne naruszenie przepisów k.p.k. przez dokonanie rozszerzenia liczby urazów na niekorzyść oskarżonego mimo, że tylko jego obrońca wniósł apelację”.

Podnosząc powyższe zarzuty, autor kasacji wniósł alternatywnie o:

- 1) „uchylenie zaskarżonego wyroku”;
- 2) „zmianę wyroku przez uznanie oskarżonego winnym za udział we wspólnej bójce z R. O”.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej, wskazując, iż jest ona w istocie skierowana przeciwko poczynionym przez Sąd I instancji ustaleniom faktycznym oraz stanowi próbę ominięcia niedopuszczalności podnoszenia w kasacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przez formułowanie zarzutu naruszenia prawa materialnego, ponadto zaznaczając, że zmiany w opisie obrażeń pokrzywdzonego dokonane przez Sąd II instancji nie wpłynęły na przyjętą kwalifikację prawną czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty należy ocenić jako bezzasadne w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że kasacja należy do środków zaskarżenia o nadzwyczajnym charakterze, uzupełniających jedynie system kontroli odwoławczej. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia tą drogą możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja nie służy zatem przeprowadzeniu od nowa „własnej” oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

Odnosząc się do sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutów nie sposób nie zauważyć, że skarżący tylko pozornie podnosi zarzuty związane z naruszeniem prawa procesowego i materialnego, gdy w istocie kasacja skierowana jest przeciwko poczynionym w sprawie ustaleniom faktycznym.

Zarzuty kasacyjne koncentrują się w głównej mierze wokół problemu niewłaściwego – zdaniem skarżącego – uznania zachowania K. D. za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. Tymczasem Sąd Okręgowy odniósł się w sposób należyty do podniesionego w apelacji zarzutu obrazy prawa materialnego tj. art. 280 § 1 k.k. Sąd ten wskazał przy tym precyzyjnie powody uznania zarzutu i wniosków apelacji w tym zakresie za niezasadne. Uczynił to zgodnie z wymogami art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. W tej sytuacji, powielanie w kasacji tych samych argumentów co w apelacji stanowi w kontekście treści art. 519 k.p.k. oczywiste nieporozumienie. Kasacja bowiem może być wnoszona przez strony jedynie od prawomocnych wyroków sądów odwoławczych, kończących postępowanie. Nie mogą być zatem tą drogą kwestionowane przez strony wyroki pierwszoinstancyjne. Nie budzi wątpliwości prezentowana w uzasadnieniu Sądu Okręgowego ocena prawna wskazanego w apelacji zarzutu obrazy art. 280 § 1 k.k. (s. 2-3 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego). Na marginesie można jedynie dodać, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie już wyrażano pogląd, że obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu prawidłowo ustalony, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu prawa materialnego, a także w sytuacji niezastosowania określonego przepisu, gdy jego zastosowanie było obowiązkowe. Natomiast nie zachodzi taka obraza, kiedy wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów prawa procesowego (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 lipca 1974 r., V KR 212/74, OSNKW 1974, z. 12, poz. 233, z dnia 9 października 1980 r., Rw 342/80, OSNPG 1981, z. 8–9, poz. 103, z dnia 12 października 1983 r., V KKN 213/83, OSNPG 1984, z. 4, poz. 43, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2002 r., V KKN 214/01, LEX nr 53005). Sąd Najwyższy nie podziela więc poglądu, że przy zarzucie obrazy prawa materialnego za punkt wyjścia należy przyjmować nie to co sąd ustalił, lecz to co sąd powinien był ustalić. Tak bowiem ujmowany zarzut obrazy prawa materialnego jest w istocie zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku (por. też Zb. Doda, A. Gaberle, Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Komentarz, tom II. Kontrola odwoławcza w procesie karnym, Warszawa 1997, s. 109). Uwagę tę poczyniono tylko i wyłącznie z tego powodu, że sformułowany przez obrońcę skazanego zarzut obrazy art. 280 § 1 k.k. stanowi w istocie próbę ominięcia niedopuszczalności podnoszenia w kasacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych.

W podobnym kontekście należy również ocenić zarzut obrazy art. 233 § 1 k.k. I tym razem, kwestia oceny zeznań pokrzywdzonego – jedyne zresztą faktycznego świadka zdarzenia – była przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego, który przy wnikliwej ocenie zeznań w/w świadka nie stwierdził obrazy przywołanych w apelacji przepisów (w apelacji zarzut ten przybrał postać błędu w ustaleniach faktycznych – vide s. 2 uzasadnienia wyroku Sądu Odwoławczego).

Odnosząc się z kolei do zarzutu naruszenia art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. należy podzielić w tym zakresie jednoznaczne stanowisko prokuratora wyrażone w pisemnej odpowiedzi na kasację (vide k. 9 akt SN).

Nie jest także zasadny zarzut objęty pkt. IV kasacji. Słusznie wskazuje prokurator w odpowiedzi na kasację, że sąd nie jest związany ani samym opisem, ani też kwalifikacją prawną czynu wskazaną przez oskarżyciela, wiąże go natomiast czyn jako zdarzenie faktyczne i tych granic przekroczyć nie może. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy zmienił jedynie opis czynu, wskazując, że opis przedstawiony w wyroku Sądu I instancji jest nieścisły i nie odpowiada temu, co zawarte było w dokumentacji medycznej i opiniach biegłego (k. 55, 57-58). Zasadnie natomiast Sąd Okręgowy uznał, że opis czynu zarzucanego oskarżonemu nie zawiera najpoważniejszego z doznanych przez pokrzywdzonego obrażeń, tj. pourazowego tętniaka aorty klatki piersiowej. Jednakże wobec zaskarżenia wyroku jedynie na korzyść oskarżonego, Sąd Okręgowy nie miał możliwości weryfikowania tego opisu.

Mając powyższe okoliczności należało uznać kasację za oczywiście bezzasadną i orzec jak w sentencji.